

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2797/2022
20.10.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Марине Милановић, председника већа, Весне Станковић, Јелене Ивановић, Катарине Манојловић Андрић и Бранке Дражић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Илија Жарковић, адвокат из ..., против туженог Института за кардиоваскуларне болести из Сремске Каменице, чији је пуномоћник Никола Стеванић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1801/22 од 05.05.2022. године, у седници одржаној 20.10.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1801/22 од 05.05.2022. године, као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1801/22 од 05.05.2022. године и пресуда Основног суда у Новом Саду П1 1786/2021 од 01.02.2022. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да тужилји плати за период од 01.05.2018. до 30.04.2021. године на име накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 99.016,25 динара, са затезном каматом до 20.01.2022. године у износу од 20.422,27 динара, укупно износ од 79.536,06 динара, као и законску затезну камату на износ главнице од 99.016,25 динара од 21.01.2022. године и на име регреса за коришћење годишњег одмора износ од 79.761,26 динара, са затезном каматом до 20.01.2022. године у износу од 16.161,31 динара, укупно износ од 100.053,64 динара, као и законску затезну камату на износ главнице од 79.761,26 динара од 21.01.2022. године, и захтев за накнаду трошкова поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилја да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 66.000,00 динара у року од осам дана од дана пријема отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 562/2021 од 18.10.2021. године, усвојен је тужбени захтев тужилје и обавезан тужени да тужилји за период од 01.05.2018. до 30.04.2021. године плати на име накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 99.016,25 динара, са затезном каматом до 20.01.2022. године у износу од 20.422,27 динара, укупно износ од 79.536,06 динара, као и законску затезну камату на

износ главнице од 99.016,25 динара од 21.01.2022. године и на име регреса за коришћење годишњег одмора износ од 79.761,26 динара, са затезном каматом до 20.01.2022. године у износу од 16.161,31 динара, укупно износ од 100.053,64 динара, као и законску затезну камату на износ главнице од 79.761,26 динара од 21.01.2022. године, обавезан тужени да тужиљи исплати трошкове парничног поступка у износу од 44.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате и тужиља ослобођена плаћања судских такси.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1801/22 од 05.05.2022. године, одбијена је жалба тужене и првостепена пресуда потврђена.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права са предлогом да се о истој одлучује као о посебној, применим одредбом члана 404. ЗПП.

По одредби члана 404. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...18/20) ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности посебне ревизије одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Поступајући на основу цитиране законске одредбе, Врховни касациони суд је имајући у виду различиту судску праксу апелационих судова у истој чињеничноправној ситуацији дозволио одлучивање о посебној ревизији туженог.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 18/20), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је у спорном периоду од 01.05.2018. године до 30.04.2021. године била у радном односу код туженог на пословима у Одсеку за одржавање хигијене са коефицијентом за обрачун плате 8,06. У наведеном периоду тужени је обрачунавао и исплаћивао плату тужиљи тако што је основицу коју је утврдила Влада Републике Србије, множио са коефицијентом радног места 8,06, а који се метод обрачуна плате примењује за запослене од почетка примене Закона о платама у државним органима и јавним службама, односно од 2001. године. Након оваквог обрачуна, тужени је обрачунату плату упоређивао са минималном зарадом и по потреби допуњавао до износа минималне зараде. На обрачунским листама плата за тужиље нису исказивани накнада за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора као посебне ставке. Према налазу и мишљењу судског вештака економско – финансијске струке, неисплаћена накнада за исхрану у току рада тужиљи за период од 01.05.2018. године до 30.04.2021. године износи 99.016,25 динара, док неисплаћена накнада за регрес за коришћење годишњег одмора у истом периоду износи 79.761,26 динара. Обрачун предметних накнада извршен је на основу најповољнијих параметара за туженог у упоредним важећим колективним уговорима у Републици Србији.

Имајући у виду наведено, нижестепени судови налазе да тужиљи у спорном периоду нису исплаћиване накнаде на име трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, с обзиром на то да када се коефицијент тужиље помножи са ценом рада, плата није одговарала висини минималне зараде, на основу чега су извели закључак да у коефицијенту за обрачун плате тужиљи, нису биле садржане предметне накнаде и из ових разлога су усвојили тужбени захтев у наведеним износима.

Према становишту Врховног касационог суда, ревизијом се основано указује да су нижестепени судови погрешно применили материјално право.

Одредбом члана 2. став 2. Закона о раду, прописано је да се његове одредбе примењују и на запослене у државним органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе и јавним службама, ако законом није друкчије одређено. С обзиром да је тужени јавна служба, то се по оцени Врховног касационог суда на зараде и друга примања запослених код туженог примењује Закон о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС" бр. 34/01, са новелама).

Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС" бр. 34/01 ... 21/16 и др.) одредбом члана 1, између осталог прописано је да се овим законом уређује начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања запослених у јавним службама који се финансирају из буџета Републике, Аутономне покрајне и јединице локалне самоуправе, а чланом 4. став 2. наведеног закона, прописано је да коефицијент за обрачун плате садржи додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

Посебни колективни уговори за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе из 2015. године, 2019. године и 2020. године, који су били у примени у спорном периоду нису предвиђали, нити прописивали право запослених на накнаду наведених трошкова.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, а у контексту наведених одредби, Врховни касациони суд налази да је тужиљи износ накнаде за исхрану у току рада и регреса садржан у коефицијентима према којима су тужиљи исплаћиване плате, у складу са чланом 4. Закона о платама у државним органима и јавним службама, због чега нема право на накнаду коју потражује постављеним тужбеним захтевом, обрачунатом према параметрима најповољнијих критеријума у упоредним важећим колективним уговорима у РС (делатност путне привреде, за јавна комунална и друга јавна предузећа).

Такође, имајући у виду да није уговорено право запослених на исплату накнада за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, произлази да када су у питању наведене накнаде у овој установи на запослене се примењују одредбе Закона о платама у државним органима и јавним службама. Овим законом је прописано да коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему, као и да садржи додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Такође, иако се из коефицијента основне плате за тужиљу у исплатним листама не види који проценат или номинални износ представљају наведене накнаде, сама та чињеница не ствара основ за њихову исплату на начин како су то утврдили нижестепени судови, нити подразумева да део коефицијента тужиље

поузвано не садржи предметне трошкове. Код овако утврђене чињеничне и правне ситуације, по оцени Врховног касационог суда, тужиља нема право на тражене накнаде, јер јој је тужени плату обрачунавао и исплаћивао у складу са утврђеним коефицијентима, због чега су пресуде преиначене, а тужбени захтев тужиље одбијен.

Из наведених разлога, применом члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

Како је тужени успео у поступку по ревизији, на основу члана 165. став 2. у вези чланова 163. став 2., 153. став 1. и 154. став 2. ЗПП, туженом је досуђена накнада трошкова поступка, потребних и опредељено тражених по врсти и висини, и то за састав одговора на тужбу 9.000,00 динара, заступање на два одржана рочишта по 10.500,00 динара, састав жалбе и ревизије по 18.000,00 динара, према Тарифи о наградама и накнадама за рад адвоката („Службени гласник РС“ број 121/12 ... 37/21), укупно 66.000,00 динара.

**Председник већа – судија
Марина Милановић,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**